

NAŠ

Prava vera bodi vam luč,
materni jezik bodi vam ključ
do zveličanske narodne omike.

A. M. Slomšek.

DOM

GLASILO SLOVENSKE MLADINE

Vsebina:

	Stran
J. Vesenjaki: Versko vzgojo zahtevamo	97
Bogomira: Jesenskim cvetkam	100
Dr. A.: Zdravje in snaga	100
Tugomer Samov: Čedalje bolj	103
Pod vaško lipo:	
Socialni tečaj za mladeniče in može v Celju	103
Božidar: Kaj bodo rekli ljudje	104
Dekliški vrtec:	
Dekliški tečaj v Celju	106
Dr. Ang. Piskernik: Ob zibelki naše organizacije	106
Ustanovitev „Slov. kršč. ženske zveze“	108
Društveni glasnik:	
Kako naj društva naznanjajo prireditve	109
Društvena poročila	111
Katoliški shodi.	

LETNIK XIV.

CELJE.

ŠTEV. 7.

NOVEMBER 1922.

Naročnikom, ki še niso plačali „Našega doma“,

smo priložili v tej številki poseben pozdrav: namreč položnico, in njih ovitek smo opremili z rdečim križcem. Prosimo jih, posebno poverjenike (-ice), da nam ubogih 24 K za vsakega naročnika po priloženi položnici vendar takoj vpošljejo. Naročniki, ki pravočasno ne plačajo lista, prizadevajo s svojo malomarnostjo upravi lista veliko nepotrebnega dela in s tem tudi povečajo stroške. Če ima uprava več stroškov in mnogo neredno plačujočih naročnikov, mora tudi naročnino lista povišati. Povišano naročnino pa čutijo vsi naročniki. Tako taki malomarni naročniki, ki se dajo celo leto prositi in opominjati, predno plačejo, škodujejo listu in vsem naročnikom! Mi smo izpolnili, kar smo obljubili: Poslali smo naročnikom vsak mesec „Naš dom“ za **smešno nizko ceno 24 K**. Upali pa smo, da bodo tudi vsi naročniki storili svojo dolžnost: „Naš dom“ ne le naročili, ampak tudi plačali. Zadnji čas se je poština za liste podražila; skoro vsi listi so vsled tega povišali naročnino. Mi tega nismo storili, ampak eno zahtevamo: **da vsi naročniki to nizko naročnino pravočasno plačajo!**

Začnite že sedaj za leto 1923 nabirati nove naročnike „Našega doma“!

Več ko bo naročnikov, manjša bo naročnina, in lepše reči Vam bomo napisali! Vsaj do 15. decembra moramo že vedeti število naročnikov za prihodnje leto. Kdor nam do 15. decembra ne pošlje posebnega naročila, mi bomo poslali toliko izvodov kakor doslej.

Poročilo o redni seji vodstva celjskega okrožja SKSZ,

ki se je vršila 2. oktobra 1922 v Celju. Navzoči vsi odborniki razen g. predsednika, ki se je opravičil. 1. Izdelal se je podroben načrt za društveno delo v zimski sezoni, določila se je snov za govore, ki se naj ozirajo predvsem na sedanje kulturne in gospodarske razmere. Osnutek teh govorov bo prinesla prihodnja številka „N. D.“, kjer bodo naštetí vsi primerni, lažje pristopni viri. 2. Razpravljalo se je podrobneje o dekanjskih sestankih izobraževalnih društev, ki jih bo imel tajnik g. Krajnc v mesecu decembru, ter se mu naročilo, naj obenem revidira delovanje katoliških izobraževalnih društev in uredi statistiko. 3. Sklenilo se je, naj priredijo dekanjski odbori meseca januarja sami dekanjske izobraževalne tečaje. Načrt za te enodnevne tečaje bo objavljen prihodnjič v „N. D.“. 4. Ker se je lansko leto dekliški tečaj v Celju tako dobro obnesel, zato bo tudi letos 19. novembra dekliški tečaj v Celju. Govornice pridejo iz Ljubljane, celjska Dekliška zveza pa priredi igro „Mlinar in njegova hči“. 5. Tudi fantje in moške so željni in potrebni izobrazbe, zato bo za nje poseben tečaj v Celju 27., 28. in 29. decembra. Voden ga bo g. dr. Korošec. Vse podrobnosti so objavljene „Pod vaško lipo“ — in v „Slov. Gospodarju“. 6. Živahna je bila debata o „Našem domu“. Obvladalo je mnenje, naj ostane „N. D.“ tak, kakoršen je, ter naj še znanprej priobčuje spise naših fantov in deklet. Ravno vsled tega se je mladini najbolj priljubil. 7. Ker hočejo nekateri še vedno najti neko nasprotje med Mladeniško zvezbo in Orlom, zato se je sklenilo, da zastopa in bo zastopalo vodstvo SKSZ stališče, ki je označeno v 1. številki Našega doma.

Tajnik.

NAŠ DOM

LETNIK XIV., ŠT. 7. □ CELJE □ NOVEMBER 1922.

J. VESENJAK:

VERSKO VZGOJO ZAHTEVAMO.

Letos je naše ljudstvo na veličastnih katoliških shodih sklepalo tudi o šoli in o vzgoji v šoli. Govoril sem o tem predmetu večkrat in iz govorov podajam nekaj misli.

Naloga šole je dvojna: šola mora otroka izobraziti in vzgojiti. To svojo nalogo pa vrši šola pri otroku za starše in v imenu staršev. Oni torej odločajo o smereh, o vsebini in o ciljih vzgoje. To je njihova pravica in celó njihova dolžnost. Naše pojmovanje o razmerju državljanov do države ne dopušča, da bi se nam kdorkoli in odkoderkoli vsilil ter nam zapovedoval v imenu neke izven nas stoječe „države“, ktero pot moramo hoditi, kakšnih sredstev se posluževali, ko izobrazujemo in vzgajamo svoje otroke ter jih po svoji volji in vesti usposabljammo za boj v življenju. To naše pojmovanje o dolžnostih in pravicah državljanov, posebej še o pravicah staršev, odločevati o vzgoji in izobrazbi otrok, ni naša iznajdba, temveč je duševna last vseh naprednih, kulturnih, demokratičnih narodov sedanjega časa, pa tudi vseh resnično državotvornih in kulturnih držav v preteklosti. Že iz tega sledi, da si mi kot zavedni, napredni in kulturni državljani ne smemo dati kratiti svojih pravic, ki jih imamo in hočemo brezpogojno uveljavljati posebej v šoli.

Toda človek ne živi samo od kruha, temveč tudi od besede božje. On ima neumrjočo dušo in ta je od Boga in gre k Bogu. Da pa gre k Bogu, je treba živeti po verskih resnicah, ki jih uči Cerkev. Zato ima Cerkev poleg staršev pravico in dolžnost do vzgoje človeka ter to vzgojo tudi vrši, ko ga vodi od rojstva do groba.

Lahko se zgodi, da ta ali oni iz napuha in prevzetnosti, iz domišljavosti ali tudi neumnosti zgreši, odnosno zapusti Boga in resnico, taji nesmrtnost in celo sovraži Cerkev, vidno zastopnico in čuvarico Kristovih nauk, ali zaradi tega nima tak človek prav nobene pravice zahtevati v imenu neke „države“, da se mu mora ljudstvo — ogromna večina —

ukloniti ter mu slediti tudi v temo in zablodo. Če kdo hoče po vsej sili služiti hudiču, naj mu že bo, saj ima prosto voljo, da se odloči za pametno in dobro ali za zmoto in slabo; toda nas ne more in ne sme siliti, da moramo na njegova kriva pota, odnosno mi ne moremo dopustiti, da vodi našo deco na pota, katera mi spoznavamo za kriva in škodljiva.

Kakor ni srednje poti med resnico in lažjo, med dobrim in slabim, tako ni srednje poti med našim in nasprotnim naziranjem o pravicah do vzgoje in izobrazbe naših otrok in ciljih te vzgoje. Šola prizna ali ne prizna Boga. Če pa prizna, mora biti versko-nravna v celem svojem ustroju; če ga ne prizna, mora biti brezverska. Tega se zavedajmo in na to pazimo, ko se nam govori in odloča o vzgoji in izobrazbi naše mladine!

Vsi glavni šolniki in pedagogi se strinjajo v zahtevi, da šola zidaj na temelju, ki sta ga položila oče in mati. Ona spopolnjuh in nadaljuh, kar so začeli starši! Kako pa bo šola vršila to svojo nalogo, kako ustvarila med seboj in domom učenčevim skladnost ali harmonijo, če podira, prezira in ruši, kar je z ljubeznijo ustvarila pobožna mati in verni oče?!

Mnogo se v javnosti govori o avtonomiji ali samoupravi. Najvažnejša je avtonomija staršev v vzgoji otrok, saj so ti največji in najdragocenejši naš zaklad. Če se pravdamo in prepiramo na življenje in smrt za košček zemlje, za svoje premično in nepremično imetje, ali se ne bomo pač najbolj potrudili za svoje pravice, ki jih imamo pri vzgoji? Torej morajo zavedni državljani zvesto in bistro čuvati svojo najvažnejšo panogo avtonomije; avtonomijo vzgoje.

Kaj nas uči preteklost?

Naši nasprotniki kaj radi govorijo o izomiki in kulturi ter vzgoji pri starih kulturnih narodih, osobito še o Grkih in Rimljanih. In kaj vidimo pri teh? Kultura, splošna izobrazba je napredovala najbolj tam, kjer država ni uniformirala vzgoje. Kjer jo je uniformirala, je zavladala okostenelost in reakcija. V Atenah je bila vzgoja mladine v rokah staršev, v Šparti v rokah države in posledica je bila: Atene so ustvarjale grško kulturo, militaristična Šparta pa je bila reakcionarna, starokopitna coklja, ki ovira razvoj in polet grškega ustvarjajočega duha. Sedanje zapadnoevropske kulture si ne moremo misliti brez Aten, ž njihovo svobodno vzgojo, Šparte in njenih naprav pa v evropski kulturi prav nič ne pogrešamo.

Ni bilo bolj samozavestnega in zavednega državljana, kakor je bil stari Rimljan skozi stoletja in stoletja. Daroval in žrtvoval je domovini vse, toda vzgojo svojih otrok si je pridržal zase. Še le po končanem

16. letu je oče pripeljal sina na „forum“. Prej je bil sin samo njegov in država je imenitno procvilala in ni nikdar zahtevala, da se vzgoja rimske mladine uniformira — podržavi.

Ali naj govorimo o srednjem veku, kjer se je Cerkev edina brigala za izobrazbo in za vzgojo in so celó vseučilišča njene ustanove?

Še le v dobi Marije Terezije, Jožefa II., pruskega Friderika II. in njenih sodobnikov je nastalo nasilno tolmačenje, da ima vladar, odnosno država izključno, ali pretežno pravico do določevanja smeri in vsebine vzgoje in izobrazbe. Ta absolutizem, katerega lažidemokratije tako obsojajo, je skušal uveljaviti načela, kakor jih naši sedanji „demokratije“ — vlastodržci zopet vsiljujejo ljudstvu. Kako smešno nedosledni so ti naši oznanjevalci lažievangelija, da ima le „država“ pravico do vzgoje otrok! Kako malo poznajo ustvarjajoče sile kulture! Nazor absolutnega nasilja, ne pa svobode je, kar oznanjajo in uveljavljajo sedaj pri nas. V svojem framasonstvu sta si Habsburžan Jožef II., ki je hotel določevati tudi število sveč v cerkvi in je odrekal mrličem rakev, ter jugoslovanski demokrat Pribičević prava bratca. Oba sta absolutista, toda usoda Jožefa II., je najbrž premalo znano Pribičeviću. Sicer pa še hvala Bogu Pribičević s svojo tovaršijo nima moči in veljave, kakor jo je imel Jožef II.!

Kaj hočejo naši nasprotniki?

Naši nasprotniki hočejo pred vsem iztrgati pravico do vzgoje otrok starišem ter jo pridržati neki pagansko-absolutistično pojmovani „državi“. Njim je ideal špartansko uniformirana okostenelost in reakcija ter burbonsko-habsburški absolutizem. Oni hočejo uničiti versko-nravno vzgojo, to je vzgojo, ki ima svoj začetek in svoj konec v veri v Boga in uči dolžnosti, ki izvirajo iz tega za nas do Boga in bližnjega. Nadomestiti hočejo to vzgojo z neko lažiprasvittljeno „moralno-etično“ vzgojo. Toda kakor ne moreš nadomestiti zlata z rjavo pločevino, tako ne moreš vzgojiti otrok brez versko-nravne podlage, saj pravi naš najboljši rodoljub in vzgojitelj Anton Martin Slomšek, da mora biti Kristus začetek in konec vsake vzgoje.

Naši nasprotniki že izdelujejo načrte, da bi uzakonili svoje brezverske nazore pri vzgoji mladine. Oni praktično vršijo to v Vojvodini in pri nas bolj indirektno s Sokolstvom. Bodimo si na čistem: Sokolstvo ima brezversko podlago in protiverski cilj. Češko Sokolstvo je v tem jasno in določno, naše pa po Kukovčevo ovinkarsko in hinavsko. To kaže ves njegov razvoj od trenutka, ko je dr. Pestotnik z liberalnimi mladini prevzel organizacijo in vodstvo. Narodnost je krinka za internacionalne brezverske cilje in ta krinka je tudi dober lim za one, ki se bodo sami sčasoma spoznali kot vlovljeni kalini! Ker mi to vemo, odklanjamo z vso odločnostjo sokolizacijo šolstva.

Naša naloga.

Ob tem početju nas opozarjajo naši verski voditelji, jugoslovanski škofje, na nevarnost. Oni so menda bolj izobraženi, pa tudi bolj poklicani, da povedo svojo sodbo, kakor razni liberalni, brezverski, frama-sonski politiki in kapitalisti ter njihovi zavedni in nezavedni hlapci. V soglasju z našimi katoliškimi jugoslovanskimi škofi zahtevamo kato-liški starši :

1. Versko-nravna vzgoja bodi podlaga vsej izobrazbi in vzgoji v naših šolah.

2. Verski pouk naj poučujejo neokrnjeno in neovirano od Cerkve priznani in postavljeni duhovniki.

3. Pouk v drugih predmetih naj ne podira, kar zida katehet, kar je v smislu prve naše zahteve.

4. Verski pouk je najmanj za človeško družbo tako važen, kakor drugi predmeti, zato naj bo primerno plačan.

5. Starši imajo pravico do odločevanja o vzgoji otrok.

BOGOMIRA:

JESENSKIM CVETKAM.

Pomladi ni! In ve cvetete,	Na grobu cvetek ste razcvele —
Oj cvetke — krizanteme ve?	In za grobove vzcvele ste;
V zameno mar — ker slana vzela,	Saj znate, da vas lje ponesem,
Nam po vrteh je cvetke vse?	Kjer dragi mi nevzdramno spe.

Ker vaši so samo — grobovi —
 Se-li razcvele boste kdaj
 Na grobu zmot, prevar in zlobe?
 Naš narod srečen bo tedaj!

DR. A.:

ZDRAVJE IN SNAGA.

Ne bilo bi prav, če „Naš Dom“ ne bi podajal svojim čitateljem tudi nasvetov in poduka, kako si je treba in kako si je mogoče čuvati zdravje. Da si je treba čuvati zdravje, to razume pač vsakdo — bolje drži ga, ko lovi ga; toda kako si je mogoče čuvati zdravje, tega pa marsikdo ne zna. Nek slavní zdravnik je rekel, da je treba človeku naravnost vzgojiti nov, šesti čut, to je čut za čuvanje in razumevanje zdravja; zato je treba, da že male otroke učimo, kako naj si čuvajo zdravje in jih k temu navajamo.

Če vam n. pr. z vso resnostjo nasvetujem: Ne hodite obiskovat sosedovega sina, ker leži težko bolan na jetiki ali na griži ali na legarju — ali ne bo komu izmed vas prišla misel, češ: ta „Naš Dom“ nam pa daje krive nauke, ravno nasprotno dobrim delom krščanskega usmiljenja; drugi si bo mislil: ta brblja nekaj učenega iz knjig, česar mogoče niti sam ne razume, ampak, to ni za nas vsakdanje ljudi. Tretji pa si bo vzel ta nauk tako k srcu, da sploh nobenega bolnika ne bo šel več obiskat, v vednem strahu, da se kje okuži. Vsi ti, ki ta moj gornji opomin tako razumejo, ga napačno razumejo in „Naš Dom“ bo skrbel za to, da taki napačni pojmi pri njegovih pridnih bralcih izginejo.

Treba je, da se naučimo, 1. kaj je vzrok kužnih bolezni, 2. zakaj se pri obisku ali pa dotiku okuženih stvari lahko sami okužimo in zbolimo in 3. kako se navzlic obisku pri kužnem bolniku in drugih okoliščinah lahko sami obvarujemo pred okuženjem in obolenjem. Saj zdravnik tudi ne oboli ali pa le včasih v izrednih slučajih, če gre k okuženemu bolniku; spovednik tudi ne; usmiljene strežnice in strežniki po bolnicah, ki strežejo okuženim, tudi ne — toda ti samo radi tega ne, ker vedo vedno, v čem tiči nevarnost, in se je znajo radi tega varovati.

Podam vam najpoprej nekaj glavnih navodil, kako se imate vesti v vsakdanjem življenju, da si okrepite telo proti vsem boleznim, da kolikor mogoče zmanjšate nevarno raznašanje kužnih bolezni in kako imate postopati v rodbini pri raznih obolenjih — potem pa še-le bom govoril o posameznih kužnih boleznih, njih vzrokih in boju proti njim. — Vsakdo je že kaj bral o teh stvareh ali slišal predavanje ali v šoli ali v društvih in na kurzih in tečajih. Toda nihče naj ne misli, da je to že dovolj — nauk o zdravju mora preiti vsakemu v meso in kri. Brati in slišati stokrat še ni dovolj, delati je treba po teh in takih navodilih — po delih se človeka spozna. Če kdo prav „možato“ pljuva vsepovsod na tla, v cerkvi, doma in pri sosedu, drugi pa v pljuvalnik ali robec ali papir, takoj vemo, kateri je bolj razumen, pameten, večjega spoštovanja vreden. Seveda se ne kaže njegova izobrazba potem samo pri pljuvanju ampak je še sto in sto drugih takšnih „malenkostij“, ki niso malenkosti in ki ga razločujejo od onega drugega zarobljenca.

Prvo in glavno načelo in zapoved zdravja je snaga, snaga telesa, obleke, stanovanja in hrane,

Snaga telesa.

Pri snagi telesa je glavno voda in milo. To sta dve silno priprosti stvari; a za snago in zdravje neobhodno potrebni, samo, da bi se več uporabljali. Čim bolj zarobljeno in neizobraženo je ljudstvo, tem manj uporablja milo za umivanje — so celo ljudstva na zemlji, seveda na nizki stopinji omike, ki milo komaj poznajo ali pa sploh ne poznajo.

Slovenci pa smo ljudstvo izobraženo, pri nas zna vsak človek vsaj brati, pisati in računati, vsak čita časopise. Zato je pač tudi treba, da vsak gleda in neguje svojo telesno čistočo in snago. Če smo že izobraženi in imamo srečo, da znamo vsi čitati, je potreba, da se vsakdo nauči iz knjig in časopisov — tudi kaj koristnega za vsakdanje življenje in za svoje zdravje.

Zjutraj si umij ne samo roke in konec noša, ampak z milom celo gornje telo. In to s hladno vodo, ne s toplo — topla voda mehkuži, umivamo se z njo samo pri gotovih kožnih boleznih. Predv sakim jelom si umij roke z milom, zvečer si umij vsaj roke, jako dobro pa je, če si umijemo celo gornje telo. Jutranje in večerno umivanje celega gornjega telesa z mrzlo vodo je ogromnega zdravstvenega pomena, ker krepi in utrjuje telo proti raznim prehlajenjem in katarom. Po letu se kopaj na prostem vsaj vsak teden enkrat in se solniči. Po zimi pa, če je le kličkaj mogoče se kopaj doma v posebni kadi, če ne pa vsaj umivaj celo telo parkrat na mesec. Koža se mora ohraniti stalno čista — to je mogoče samo z umivanjem in kopanjem. Ker treba je vedeti, da človek diha tudi s kožo; poleg tega je koža tisti del telesa, ki urejuje in drži na zdravi stopinji telesno toploto. Nečista koža je nezdrava koža in posledica je vedno nezdravo telo, ki se ga vsaka bolezen prime.

Umivaj si usta in zobe vsaj zjutraj in zvečer, najbolje pa po vsaki jedi; vzemi zato zobno krtačico, prašek, pasto ali pa Sanol-tekočino, ki jo dobiš v drogerijah ali pa v trgovinah. V ustah in po zobeh se vedno zbira največ raznih kužnih in škodljivih glivic; z umivanjem in uporabo teh sredstev jim množenje in rast zabraniš. Zabraniš tudi kvarenje in gnitje zob — zdravi zobje zdrav želodec, slabi zobje slab želodec. Nadalje zabraniš s tem, da ti gnili zobje skrajno neprijetno puhnejo iz ust in te delajo s svojim smradom neprijetnega v družbi.

Ne trpi na sebi niti okrog sebe golazni in mrčesa. Mrčes raznaša težke in nevarne nalezljive bolezni. Ljudij ki imajo uši, se izogibaj. To so vedno zanikrni, nemarni ljudje, ki gnijejo v svoji lenobi — tem zadnjem poglavitnem grehu. Nič prida se pri teh ljudeh ne naučiš in še mrčesa se nalezesh. Ne miruj poprej dokler nti vsega mrčesa pregnal ne samo raz sebe ampak iz svojega stanovanja.

Nohte si snaži in čisti! Za nohti se zbira vedno velika zaloga nevarnih in kužnih glivic. Črni nohti so tudi znak splošnega pomankanja čula za čistočo. Ušesa si vsak dan umivaj in čisti; tudi tam se zbiraajo klice, ki ti povzročijo vnetje in gnojenje v ušesih. Skozi nos dihamo, zato je v nosu polno nalezljivih klic in druge nesnage, katero je treba čistiti z robcem in ne vrtati s prsti ter na ta način prenašati potom prstov tudi drugam. Vrtanje s prsti v nosu in ušesih je vedno znak

slabe vzgoje. Zato odvadi tega že otroke! S poljubljanjem se prenaša cela vrsta nalezljivih bolezni, posebno jetika in davica pa tudi mnogo drugih.

TUGOMER SAMOV:

ČEDALJE BOLJ . . .

Čedalje bolj, čedalje bolj
že listje rumení
in v vetru lahnem, ah, nič več
ko prej ne šelesti . . .

O zunaj dež, jesenski dež
poltiho le šumi;
povsod je megla, mraz in mrak
in vse molči, molči . . .

POD VAŠKO LIPO.

Fantje! Na socialni tečaj v Celje!

V dneh 27., 28. in 29. decembra — v sredo, četrtek in petek po Božiču — priredi Slov. kršč. soc. zveza celjsko okrožje pod vodstvom g. dr. Korošca in s sodelovanjem 10 izbranih predavateljev v Celju tridevni

socialni tečaj

za kmelske mladeniče in može — odbornike in sodelavce pri naših izobraževalnih, mladinskih (Orli, Mladeniške zveze!), gospodarskih in političnih (Kmelske zveze!) organizacijah.

Opozorimo na naslednje:

V prvi vrsti bodo sprejeti mladeniči in može, ki jih bodo za to določila in prijavila zgoraj omenjena društva. Na prijave posameznikov se bomo ozirali predvsem iz onih krajev, kjer društev ni, iz drugih pa po možnosti. — Društva naj izberejo za tečaj najsposobnejše in najdelavnejše, ki bodo predavanjem vse tri dni s koristjo sledili, doma v društvu o tečaju poročali in znali podano stvarino tudi v korist društev uporabljati!

Prijave naj društva in posamezni udeleženci določijo do 1. decembra tajništvu Slov. kršč. soc. zveze v Celju, hotel Beli vol. V prijavi sporočite tudi: 1. starost, 2. predizobrazbo (šolo), 3. poklic.

Tisti, ki želijo skupno hrano (zajutrek, obed in večerja) vse 3 dni, naj vpošljejo obenem s prijavo 220 kron. Kdor želi skupno hrano samo 2 dni, naj vpošlje 150 K, samo za 1 dan pa 75 K. Hrana bo obilna in tečna. Stanovanja bodo brezplačna.

Vsak udeleženec se s prijavo zaveže, da bo vse 3 dni na tečaju vztrajal in se predavanj redno in točno udeleževal.

Tajništvo SKSZ v Celju.

BOŽIDAR:

Kaj bodo rekli ljudje ...

Kralj je imel sina, ki ga je nad vse ljubil. Pa sin mu ni bil hvalen. Uprl se je bil in stregel očetu po kroni in življenju. A roka očetova je bila močnejša nego sinova. Upor je bil zadušen. Strahovito se je razjaril kraljevi oče nad svojim sinom. Obsodil ga je v smrt na vislice.

Vzklik začudenja in strahu je šel po deželi. Ljudstvo je namreč princa zelo ljubilo. Tisoč žarečih oči mu je sledilo, kadarkoli je mladi princ v svoji krasni obleki in lepih, valovitih las jezdil na snežnobelem konju skozi glavno mesto. Vse mesto ga je vriskaje pozdravljalo; bil je postaven, prekrasen mladenič.

In dvignili so se najuglednejši možje iz ljudstva in prosili kralja milosti za obsojenega sina. Tedaj je kralj po poslancih sklical vse ljudstvo. Ko je stala množica v gosti gneči pred kraljevo palačo, je stopil vladar pred zbrano ljudstvo. Dal si je pripeljati zvezanega sina pred sodnji stol in je še enkrat prebral smrtno obsodbo.

„Zapravi si svoje življenje, upornik“, je dejal kralj, „toda na priprošnjo ljudstva ti hočem podariti življenje. Le da zopet vse popraviš z vzgledom ponižne spokornosti. Glej, tu je vrv — na kateri bi moralo končati tvoje življenje — to vrv ti obesim okrog vratu ... in zdaj pojdi! pa jo nosi po vseh ulicah glavnega mesta in skozi vrste zbranega ljudstva, da bodo vsi videli, kako se nezvesti vladarjev sin pokori za svoj zločin. Ko boš zopet stal pred menoj, boš pomiloščen!“ —

Tedaj je kraljevi sin zavpil bolečin in se vrgel na kolena pred očeta: „Oče, tega ne morem! Oče, o moj oče, kaj pa bodo ljudje rekli?“ — Jeze rdečica je oblila kraljevo obličje in že se je zbirala nevihta v kraljevih očeh. Njegov glas pa je bil kot daljnje gromenje in globoko užaljen je kralj govoril sinu: „Tega ne moreš? Kaj bodo ljudje rekli, praviš? — Ah, ti sam zvedi, kaj bodo rekli. Poslušaj, upornik! Tu je vrv okrog tvojega vratu in zdaj ti pravim: pojdi! In tu, — kralj pograbi biserni kozarec in ga napolni s purpurnordečim vinom do vrha — „tu vzemi kozarec v roke. Pazi dobro, kaj ti rečem: desno in levo ob tebi bosta stopala dva rablja z golim mečem ... in kakor hitro bo kanila le ena kapljica vina čez rob kozarca v pesek, ti odsekata glavo. Pojdi!“ —

In kraljevi sin je šel. Na razgaljenem vratu je nosil vrv in v beli roki kozarec, do roba napolnjen s purpurnordečim vinom. Počasi je stopal, korak za korakom ... in poleg njega rablja z golimi meči, ki sta bleščeča hlepela po mladi krvi.

Ah, tako počasi je šlo ... prav počasi, oči vedno uprte v kozarec, da ni kanila kapljica čez ozek rob. Tako je stopal kraljevi princ skozi prvo ulico in potem skozi drugo in potem skozi tretjo in skozi četrto ...

počasi, vedno korak za korakom, da ni razlil kapljice, na kateri je viselo njegovo življenje. In ob straneh ulice je stalo ljudstvo smrtnotih, smrtnotih!

Tedaj naenkrat, nevem po kolikih urah — je čutil princ, kako so ga ustavili, kako mu je nekdo vzel iz rok kozarec, ki ga je tako skrbno nosil. Smrtno bled se je zgrudil — ko pa je dvignil oči, prvič po dolgih urah — glej, bilo je konec njegove poti in stal je zopet pred svojim očetom.

In pogledal je kralj svojemu sinu v oči, medtem pa je ljudstvo tiho poslušalo. In v to smrtno tišino je zazvenelo čisto in krepko vprašanje iz kraljevih ust: „No, moj sin, kaj so rekli ljudje?“ —

Princ se je vrgel k nogam očetovim in pokrnil njegove roke s poljubi in je dejal: „Oče, ne vem — na to nisem imel časa misliti!“ —

Značajen sam, še v ljudstvu značaj
Oživljaj, goji in krepčaj,
Na to mi prvo skrb obračaj,
To naša naloga je zdaj!

S. Gregorčič.

V skupnosti je moč. Vse se po določenih mejah združuje ali organizira. Veliko je število političnih, gospodarskih in prosvetnih društev. Združuje se tudi hudobija in nevera. Samo čednost se stiska večkrat boječe v kot in si ne upa na dan. Malo izprijenih ljudi doseže s predrznostjo in s složnim nastopanjem več ko mnogo dobrih, ki so preponižni, preboječi, ali celo malomarni. Ako hočemo, da bode svet upošteval nas katoliške slovenske mladeniče, potem se moramo otresti vsakega strahu pred ljudmi in posebno še duševne lenobe. Trdno se moramo med seboj združiti v Orlu ali pa v Mladeniških zvezah. Le v skupnem delovanju je moč. Poživeti Mladeniške zveze povsod tam, kjer ste jih že imeli in se niso izpremenile v Orla. V krajih, kjer pa še ni bilo Mladeniških zvez, jih pa v najkrajšem času ustanovite! Potrebna pojasnila bo z veseljem dalo uredništvo „Našega doma“, kateremu tudi redno poročajte o delovanju po vaših zvezah. Noben zaveden mladenič, ki se hoče času primerno izobraziti, ne sme ostati izven Mladeniških zvez ali izven Orla. Fant, ki se noče priključiti nobenemu društvu, je podoben suhemu listu, ki ga podi veter po cesti in ga slednjič ljudje poteptajo. Merilo za izobraženost in zavednost mladeničev v kaki župniji je število fantov v Mladeniških zvezah ali pri Orlu!

S. M.

Izpraševanje vesti. Fant! Ali si se že iznebil strahu pred ljudmi? — Ali pobijaš pri svojih tovariših nespameten strah pred ljudmi? — Ali si se otresel malomarnosti in brezbriznosti? — Ali si pristopil že k Mladeniški zvezi, k Orlu? — Zakaj ne? — Si ne upaš? — Ali se varuješ

surovosti? — Si se že odvadil preklinjevanja — pijančevanja? — Ali se izogibaš slabe družbe? — Ali te po slabi družbi glava boli? — Prijatelj! Resno si odgovori na ta vprašanja. Vsak dan si izprašuj vest. Ne prikrivaj si nobenih napak. Bodi odkritosrčen. Priznaj svoje slabosti in — poboljšaj se!

DEKLIŠKI VRTEC.

Dne **19. novembra t. l.** (na god sv. Elizabete) se vrši
v **Celju** v Narodnem domu

dekliški tečaj

z naslednjim sporedom:

Ob 8. uri zjutraj sv. maša v župnijski cerkvi. Od 9.—13. ure tečaj, na katerem govorijo 4 govornice iz Ljubljane. Vsebina govorov: 1. Žena in družina. 2. Žena in dobroteljskost. 3. Žena in gospodinjstvo. 4. Žena in javnost. — Popoldne ob 14. uri v župnijski cerkvi nauk za udeleženske. Nato v Narodnem domu žaloigra „Mlinar in njegova hči“. Vsa izobraževalna društva, vse Dekliške zveze in Orlice naj pošljejo svoje članice na tečaj! Prav gotovo se naj tečaja udeležijo vse predsednice, tajnice in sploh odbornice Dekliških zvez in Orlic! Tudi iz župnij, kjer še nimate Dekliške zveze ali Orlice, pridite v obilnem številu! Lani vas je bilo nad 300; nobeni ni bilo žal. Letos vas mora biti še več! Železniška zveza v Celje je v jutro in zvečer zelo ugodna, tako da bodo mogle udeleženske povečini isti dan zdoma in domov.

DRICA ANGELA PISKERNIK:

OB ZIBELKI NAŠE ORGANIZACIJE.

Kdo more trditi, da nas je malo? A da nas je toliko, si nisem upala misliti! Ko se je razlegnil klic po naših sestrah preko mest in vasi, se je krščansko čuteče ženstvo odzvalo, hitro in brez pridržka, kakor bi bilo že davno in težko pričakovalo dneva medsebojnega zblížanja. — Začetek je storjen. Korak za korakom bomo hodile, polagoma in oprezno, a vedno naprej svojim ciljem na proti. Kmalu bo združeno vse, kar čuti in misli kakor me, in takrat nas bo armada, preko katere ne bo mogel noben sovrag!

Posameznik se danes izgubi v množici tavajočih in opomine njegove in njegova dela zaduši vrvenje mas. Tudi posamezna društva so brez moči in njih vpliv je omejen; še le potem, ko se vsa društva, porojena iz ene in iste misli, strnejo v močno, centralno (osrednjo) organi-

zacija, se razmakne zid, da šine ideja (misel) ven v svet in napolni duše in vžge srca vseh blagih in dobrih. In zato je bilo treba tega, kar imenujemo centralo. Mnogo je društev krščanskega ženstva, še več je ženskih odsekov. Vsako izmed njih vrši svojo nalogo kakor ve in zna. Eno izpolnjuje prosvetno misijo (poslanstvo) s predavanji in igro, drugo se peča z dobrotelstvom v občini med revnimi in bolniki; zopet eno se bojuje proti alkoholu in proti nenravnosti drugo. Morda ima katero izmed njih vse to na programu, a ne ve, kako in kje prijeti. Najdejo se tudi taka ženska društva, ki so bila poklicana v življenje samo radi tega, da so mogla umreti! Če vse to premislim, se mi zdi, da manjka ravno onega, kar je najvažnejše, neke vseobjemajoče ženske organizacije, ki bi družila društva med seboj, kakor je po drevesnem deblu združeno vse vejevje; veliki skupni cilji bi bili hranilni sok, ki se ne prenehoma pretaka od debla navzgor, od vejevja navzdol.

Skupne cilje nam narekuje dušna in telesna beda sedanjega časa. Mesto da bi gospodje iskali leka za vse te rane, poskušajo podreti in razrušiti še tudi zadnje temelje splošne morale (nravnosti): Krščanski nauk iz šol in v družino razporoko! To je ono, kar nam mislijo podati, da ozdravimo. Slepci! Naša deca je naš zaklad in srečna družina je predpogoj narodove slave in moči. Zato se postavimo me žene, ki smo najbolj prizadele in zakličimo na glas, da se bo zapičila naša beseda v sovragovo plitvo dušo in mu bo zamrla bogokletna misel na ustnih: Proč z lažjo, proč z versko površnostjo, proč od naših otrok z onimi, ki jim je človek samo reč in ne bitje božje! Proč z onimi, ki zanašajo z brezvernimi principi (načeli) razdor in pohujšanje v družinsko življenje! In to je naš prvi in najvažnejši skupni cilj, da ohranimo naši nedolžni deci za vsako ceno in na vsak način pouk krščanskega nauka v šoli.

Nadaljnje naše stremljenje je pospeševali **gospodinsko naobrazbo** kmetских deklet. Nisem nasprotnica ženskega študija, to kaže moj naslov, a prepričana sem, da pogreša naše slovensko ljudstvo bolj težko izvežbanih mater — gospodinj kakor pa doktoric. Zato je drugi cilj naše organizacije zgradba lastne gospodinske šole. Tretji skupni cilj pa so **ženske socialne in politične pravice**.

Kar imamo še drugega skupnega, kedo bi našteval; kar pa ima vsako posamezno društvo še izrecno svojega, naj ohrani in razvija, da bo uspeh tem gotovejši in lepši.

Pričetek našega skupnega delovanja naj bo blagoslovljen!

USTANOVITEV „SLOV. KRŠČ. ŽENSKÉ ZVEZE (SKŽZ)“ V LJUBLJANI.

Kot skupna centralna (osrednja) organizacija vsega krščansko mislečega ženstva cele Slovenije je bila v nedeljo, 1. oktobra t. l. ustanovljena „Slov. kršč. ženska zveza“ s sedežem v Ljubljani. Iz dežele zveza ne sprejema posameznih članic — oseb; redni člani novoustanovljene zveze morejo postati:

- a) vsa samostojna ženska društva v mestih in po deželi (zveza služkinj, delavk, gospodinj, Dekliške zveze, Bogomila itd.);
- b) ženski odseki izobraževalnih, pevskih, prosvetnih in drugih društev;
- c) organizacije kakor „Marijine družbe“ in „Tretjerednice“ morejo postati redne članice le z dovoljenjem svojega voditelja — duhovnika;
- d) orliški odseki kot organizacija za zdaj še ne morejo postati redni člani glasom orliških pravil;
- e) Posamezne članice ravno omenjenih treh organizacij (Marijinih družb, Tretjerednic in orliških odsekov) naj se vpišejo ali v „ženski odsek“ ondotnega izobraževalnega ali drugega društva ali pa naj ustanovijo „krajevni odbor“ SKŽZ; na ta način so odstranjene vse ovire. Ustanovitev krajevnega odbora SKŽZ je treba tekom 14 dni po ustanovitvi javiti predsedstvu SKŽZ.

Da se pomnimo o vseh teh težkočah, o podrobnejšem programu in o članarini, vabi predsedstvo, da skličete za Štajersko prav kmalu okrožne shode Dekliških zvez (Celje, Maribor) in pozovete predavateljico iz centrale. (Opomba uredništva: 19. novembra bo v Celju dekliški tečaj!)

Do 1. oktobra se je že javilo 63 ženskih društev iz Kranjske in Štajerske. Že javljenih „Marijinih družb“ in „Tretjerednic“ Zveza dozda še ni včlanila, ker čaka pismenega dovoljenja voditelja — duhovnika; ravno tako ni vpisala orliških odsekov.

Vsa ona društva, ki se še niso javila in predvsem vse „Dekliške zveze“ iz Štajerske, ki jih radi pomanjkanja natančnih naslovov pripravljajni odbor ni mogel povabiti, prosimo, da javijo svoj vslop in sicer prav kmalu. Ob prijavi je treba navesti ime društva ozir. odseka, njegov odbor, število članic in natančen naslov (kraj, pošta, dežela).

Vesti centrale bo zaenkrat prinašal „Slovenec“ sosebnó v mesečni prilogi Vestnik Slov. kršč. soc. zveze ter „Naš Dom“ v Celju.

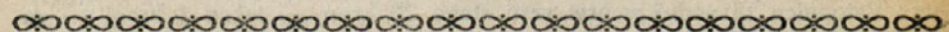
Nedeljski ustanovni občni zbor SKŽZ je pozdravil v imenu Slov. kršč. soc. zveze g. dr. Jože Puntar. Kot prvim delegatinkam izvenljubljanskih društev je navzoče ženstvo priredilo burne in prisrčne ovacije zastopnicam ženskih društev iz Celja (Nežika Perc), Črnuč (Frančiška Sever) in Trboj (Marija Mol). Zgodovino ženskega gibanja nam je podala v izredno zanimivem predavanju ga. drica. Melita Pivec.

Občni zbor je določil, da se ima sestaviti nova Zveza iz sledečih organov:

1. predsedstva (8 članic);
2. širšega odbora in
3. občnega zbora.

Na občni zbor, ki se ima vršiti vsako leto enkrat, odpošljejo posamezna društva ozir. odseki, krajevni odbori svoje delegatinje. Članice širšega odbora so vse predsednice včlanjenih organizacij, 20 drugih članic, izvoljenih na občnem zboru in vse članice predsedstva. V predsedstvo so bile izvoljene sledeče gospe in gospodične: Ga drica Angela Piskernik, predsednica; ge Terezija Koširjeva in Marija prof. Remčeva, podpredsednici; ga Maruša Vrtočeva, glavna tajnica; gdčni Pepca in Ema Tomažičevi, tajnici; ga prof. Dolenčeva, blagajničarka, gdč. Cilka Krekova, blag. namestnica. Za častno predsednico odnosno protektorico (pokroviteljico) SKŽZ je bila imenovana ga Mara dr. Brejčeva. Pisma in prijave je nasloviti na: „Slov. kršč. žensko zvezo“ v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna (tajništvo, II. nadstropje). Predsedstvo.

Vse Dekliške zveze naj takoj naznanijo tajništvu Slov. kršč. soc. zveze (M. Krajnc) v Celju, hotel Beli vol: 1. Odbor z natančnim naslovom predsednice, 2. število članic, 3. število sestankov v letošnjem letu!

DRUŠTVENI GLASNIK.

Naša društva

opozarjamo na tridnevni socialni tečaj za kmetske mladeniče in mlajše moške — odbornike in sodelavce pri izobraževalnih društvi, Orlih, Mladeniških zvezah, gospodarskih društvi (posojilnicah in zadrugah) in političnih organizacijah (Kmetske zveze). Ker bomo na tečaj sprejeli v prvi vrsti tiste, ki jih bodo za to določila društva, pozivamo društva, da takoj začnejo misliti na to, koga bi poslali na tečaj! Prijaviti je treba udeležence do 1. decembra! Podrobnosti glej „Pod vaško lipo“ stran 103.

Kako naj društva naznanjajo prireditve?

Prijava prireditve oblastim je za društva velike važnosti. Nepravilna ali prepozna prijava povzroča prirediteljem velike nepravilne in mnogokrat tudi občutne kazni. V naslednjem hoče podati „Naš dom“ kratka navodila, kako si je treba potom pravilne in pravočasne prijave priskrbeti oblastno dovoljenje za razne prireditve (gledališke predstave, veselice, javne nastope i. t. d.).

Društvo oziroma prireditelj naj javi prireditev pravočasno na pristojno mesto. Gledališke predstave (igre) je treba vsaj 8 dni prej naznaniti okrajnemu glavarstvu. Vzemi pol pole papirja in napiši kratko, n. pr. tako-le:

Podpisano „Slov. katol. izobraževalno društvo“ v Pišecah naznanja, da uprizoni v nedeljo, dne 27. junija t. l. ob 3. uri popoldne v društveni dvorani igro „Trije tički“, veseloigra v 3. dej.

Prilagamo 1 izvod igre.

Rešitev prošnje prosimo na naslov: Ivan Kovačič, posestnikov sin, pošta Pišce.

Pišce, 17. junija 1922.

Za odbor Izobraževalnega društva v Pišecah:

Ivan Kovačič, tč. predsednik.

Ferdinand Vidic, tč. tajnik.

To prošnjo moraš kolekovati s kolekom 3 Din in obenem priložiti kolek za 10 Din za rešitev. Ne pozabi priložiti 1 izvod igre! Vlogo je treba nasloviti na ono okrajno glavarstvo, pod katero spada kraj, kjer se vrši igra. Le tam kjer je sedež policijskega urada (v mestih), se naznanja na policijski urad.

Zelo važne so določbe, ki se tičejo vstopnic. Vstopnice moraš kupiti, ker morajo imeti tri dele (justa, vstopnica, kupon). Na vstopnicah mora biti označena cena, katero napišeš lahko sam s svinčnikom ali črnilom. Te vstopnice nesí pristojnemu davčnemu uradu žigosati. Tu moraš plačati tudi določeno takso na vstopnice. Dovoljenje od okrajnega glavarstva moraš že imeti v rokah, ker ga moraš predložiti davkarji. Taksa na vstopnice se vplačuje naprej (vsaj 48 ur pred uporabo). Koliko moraš plačati? Pomni: Izobraževalna društva (če igra Dekliška zveza, gre vedno pod imenom: izobraževalno društvo) — plačajo samo 10 % od vrednosti vstopnic. Na primer: Vstopnica za sedež v prvi vrsti stane 20 kron — taksa 2 kroni — za vse druge prireditve, veselice z vstopnino, plesne veselice, cirkuse, bioskope, se plača pa 20 %.

Ako je vstop dovoljen brez vstopnine zaradi zabave, plesne veselice (vstop prost), pa se v lokalu prodajajo pijače in jedila, se določi taksa v pavšalnem znesku.

Če pa imate v vašem okraju „Orla“. je pa stvar drugačna. Orlovske prireditve (javni telovadni nastopi, akademije, tudi z godbo in petjem so popolnoma proste vsake takse na vstopnice.

Če se pa po telovadbi vrši plesna veselica — kar se pa pri „Orlu“ itak ne zgodi — in sicer na istem prostoru, v isti zgradbi in istega poldneva, je pa cela prireditev zavezana 20 % ni taksi.

Omeniti je treba, da je tudi prostovoljna vstopnina zavezana 10 % ozir. 20 % ni taksi. Islotako tudi vsi zneski, ki se pobirajo za gaŕderobo, postrežbo, program, i. t. d.

Kaj pa, če si dal preveč vstopnic žigosati, in pri igri nisi vseh prodal? V teku 5 dni jih moraš vrniti na davkarijo. Za to napravi pismeno vlogo na davčni urad in naznani koliko vstopnic ti je ostalo. Ostale vstopnice in potrdilo o plačani taksi priloži! V kratkem času dobiš denar za preostale vstopnice nazaj. Te prošnje ni treba kolekovati. Z dovoljenjem davčnega urada pa lahko uporabiš preostale vstopnice za drugo igro.

Kar smo do sedaj povedali, velja za gledališke predstave brez veselice ali proste zabave. Če je po igri prosta zabava brez plesa in godbe, je to treba v prijavi omeniti. Če je z igro združena prosta zabava z godbo, moraš za godbo plačati posebno takso (licenca).

Ako traja zabava (s točenjem alkoholnih pijač) čez policijsko uro — kar je pri naših društvih izključeno — se more za podaljšanje policijske ure posebej prositi, in navesti do katere ure bo trajala zabava.

Politične shode je treba javiti politični oblasti vsaj 24 ur pred zborovanjem. Prijavo treba kolekovati s 3 Din. Odgovora ni treba čakati. Društvenih sestankov, večerov, predavanj, ni potreba naznaniti.

Plakate vseh vrst za igre, veselice, javne nastope je treba kolekovati, in sicer vsak plakat s kolekom 5 para (20 v). Posebej opozarjamo, da mora tiskarna kolek pretiskati (če je plakat pisan — prepisali), tako, da je s tiskom kolek uničen. Vsako drugo uničenje kolka je nepravilno in kaznjivo.

Za srečolov in tombolo je treba posebej prositi v Beograd. Prošnjo je nasloviti na: „Ministarstvo poljoprivrede in voda“. Kolkovana mora biti s 3 Din, za rešitev 10 Din. Da se more prošnja pravočasno rešiti, naj se vloži vsaj mesec dni pred prireditvijo.

Društvena poročila.

Dekliški tabor v Rečici ob Savinji dne 10. septembra 1922.
Krog 1500 deklet od lepe Logarjeve doline pa tja do Škal in Št. Jurja ob Taboru se je zbralo na tej lepi prireditvi. Rečiška Dekl. zveza je z velikim trudom prav lepo okrasila zborovalni prostor pred cerkvijo. Prevzv. knezoškof dr. A. B. Jeglič iz Ljubljane je v svoji cerkveni propovedi vnel dekleta za čednostno življenje ter priporočal globoko vero, čisto življenje ter pokorščino do staršev. Po pridigi je služil prevzv. gospod knezoškof ob obilni asistenci na prostem sv. mašo, pri kateri je pel domači cerkveni pevski zbor. Ob 12. uri se je pričel tabor, katerega je s krasnim govorom otvoril domači g. župnik Alfonz Požar. Prav prisrčno je pozdravil mladenke in ostale zborovalce za vse dobro vneti g. župan občine Rečica, Marko Blekač. Kot prvi govornik je nastopil profesor Ivan Bogovič iz Maribora, ki je govoril o notrajnem delu mladinskih organizacij. Narodni poslanec Vladimir Pušenjak je razpravljal o vprašanju „Žena in javnost“ ter pozval navzoče k vztrajnemu delu v mladinskih organizacijah. Nato je nastopilo 18 govornic in deklamatoric in sicer: Ana Slatinšek, načelnica rečiške Dekliške zveze, je imela pozdravni govor. Aškerčevo: „Mi vstajamo“ je prednašala Ančka Melavc. Terezika Šketa je pozivala dekleta k vztrajnemu delu. Jožefa Zavolovšek iz Šmartna ob Dreti je govorila o dekliški časti. Pozdrav iz Solčave nam je prinesla Mihaela Plesnik. Mozirčani so poslali na tabor Nežo Brdovnik, ki je govorila „o volitvi stanu“. Ta govor je že prinesel zadnji „Naš Dom“. Za tem je deklamirala Ana Žagar iz Luč: „Brezmadežna“. Cilka Blatnik iz Št. Jurja ob Taboru je navduševala dekleta za Orlice. Vsaka Marijina družbenica bodi ob enem Orlica in vsaka Orlica bodi Marijina družbenica. Govornica iz Škal je govorila o „Marijinih družbah“. Iz Šoštanja je nastopila mladenka Ana Golob, iz Vranskega pa Marija Štifter s svojim govorom o časopisju. Na tabor so prišle tudi Nazarske Orlice v krajih, izmed katerih je govorila Tonika Remić. Jožica Melavc iz Zg. Pobrežja je opisala dekletov značaj in Ana Goltnik dekletovo modrost in priprostost. Tudi iz Rečice ob Paki so nam prinesle mladenke pozdrave. Kakšna mora biti dekle v javnosti, nam je pokazala v zanosnem govoru Dragica Unovt. Micka Hudales iz Nizke je govorila o verskem življenju v naših društvih. Nato je zaključil domači gospod župnik tabor, ki je trajal do 3. ure pop. V cerkvi so bile potem še večernice. S ponošom lahko gledajo dekliške organizacije v dekanijah Braslovče, Šaleške doline in Gornjigrad na svoj prvi tabor v Rečici ob Savinji.

Celje. Občni zbor Dekliške zveze v Celju se je vršil dne 24. septembra. Govoril je naš priljubljeni mladinski organizator g. poslanec dr. H o h n j e c o mladinski izobrazbi in nam pokazal, kako je že veliki, nepozabni mladinoľjub škof S l o m š e k skrbel za ljudsko izobrazbo zlasti za mlade ljudi, češ: „Kdor v mladosti se uči, za stare dni skrbi“. Izvolile smo si odbor po novem poslovníku Dekliške zveze. Želimo, da bi se po tem poslovníku uredile vse Dekliške zveze, ker je tako delo v Dekliških zvezah veliko lažje in uspešnejše. Drage tovarišice, ki ste v odboru, sedaj pa vsaka veselo na delo! Ako bo vsaka vestno vršila svojo odborniško nalogo, se bo naša zveza kmalu podvojila in duh izobrazbe in srčne omike bo prepojil vsa mlada srca po celjski okolici. Ob tej priliki prijazno vabimo k našim sestankom tudi vsa tista dekleta, ki še niso članice in tudi ne družbenke. Pridite, da se spoznamo, da se združimo v močno četo, ki bo trdovratno kljubovala vsem pogubonosnim navalom nasprotnikov. Oklenimo se našega lista: „Našega doma“! Vodnik nam bo: več, prijatelj nam bo v življenja burnih dneh. Naj je nima Slovenija mladenke, ki bi ne čitala „Našega doma“. Prísrčno pozdravljene vse vnete Zvezarice, vse pridne plevíce in sejalké Dekliškega vrta! Bog živi! Albina, poročevalka.

Sv. Marjeta niže Ptúja. Dne 10. septembra t. l. je uprizorila tukajšnja Dekliška zveza igro v 5. dejanjih „Nežka z Bleda“ in šaljiv prizor. Predsednica N. Valenko je v navdušenem govoru pozdravila navzoče. nato so prečastiti gospod župnik razložili pomen igre. Vse igralke so izbornó rešile svoje uloge v občno zadovoljnost občinstva, ki se je zbralo v obilnem številu. Čisti dobíček bomo obrnili za stavbo nameravanega društvenega doma. Prísrčni „Bog plačaj“ vsem sotrudnikom in sotrudnicam, predvsem preč. g. voditelju, ki so vodili celo igro. Mnogo truda in časa nas je stala priprava na gledališko predstavo, toda požrtvovalnost in srčnost igralk z lahkoto premaga vse. Mladenke Marjetske, ogenj navdušenja, ki gori v naših srcih naj ne ugasne! Delajmo neutrudljivo in navdušeno naprej pod zastavo naše nebeske Matere. Bodimo edine, bodimo složne in skrbimo, da se bo naša zveza vedno bolj razcvetela! To iz celega srca želi — tajnica.

Ormož — Orlica. Preljubi „Naš Dom“! Srčno pozdravljen prijatelj in že nekdanjí buditelj slovenske krščanske mladine! Sprejmi blagohotno poročilo tudi od nas ormoških deklet oziroma od našega orliškega krožka! Da vidijo sestrice širom Slovenije, da tudi naš krožek ne spi, poročam na kratko o njegovem delovanju: Telovadkinj šteje 20, telovadba se vrši redno vsako nedeljo. Vadimo obrate, redovne in tudi že proste vaje za leto 1923. Vse letošnje prireditve, katerih smo se udeležile vselej skoro polnoštevilno, nam ostanejo v najlepšem spominu. Imele smo priložnost videti, kako se leto za letom širijo orlovske vrste. Up in ponos naroda so, nositeljice krščanstva! Našemu krožku so nasprotniki želeli pogin; a me smo ostale in ostanemo trdne! Značajnost in marljivost pri delu nam bodela tudi v naprej zvezdi vodnici! Ob pogledu v nejasno bodočnost upiramo z zaupanjem svoje oči proti nebu in prosimo pomoči od zgoraj. Zavest, da se borimo za nekaj vzvišenega, nas spremlja vedno in budi pogum v naših srcih tudi takrat, ko se nas iz tega ali onega vzroka loteva malodušnost. Izogibajmo se vse skupaj kakor tudi vsaka sama za se vsega, kar bi manjšalo pred svetom naš ugled! Oprimimo pa se vsega, kar je v čast Bogu, v korist nam in naši domovini! „Vse za eno, ena za vse!“ To je bilo naše geslo do sedaj in bodi tudi za naprej! Bog živi!

Naša društva opozarjamo, da izdeluje tiskarna A. Rodé štam-piljke, ima tudi datumštam-piljke in številke za numeriranje vstopnic vedno v zalogi. Ker nam je obljubila tiskarna najsolidnejšo po-strežbo, poslužujte se je po potrebi!

KATOLIŠKI SHODI.

VIII. Brežice ob Savi.

Ogromna množica katoliško mislečega ljudstva se je zbrala 3. septembra t. l. v Brežicah. Slovesni sprevod se je pomikal od kolodvora na obširno dvorišče grajščine grofa Attemsja. Po slovesnem cerkvenem opravilu — pridigoval je dr. Walland iz Rakovnika, sv. mašo je služil častni kanonik Mešiček — je otvoril katoliški shod narodni poslanec Josip Škoberne.

Kot prvi je govoril dr. Korošec „o položaju katoliške cerkve v naši državi“. Katoličani hočemo svobodo katoliške cerkve. Nikakor ne moremo trpeti, da bi se drugoverci vmešavali v naše katoliške zadeve. Zato zahtevamo samoupravo Cerkve. Da to dosežemo, je treba organizirati katoliške bataljone proti vsem neprijateljem kulture in napredka.

O zahtevah katoličanov z ozirom na ureditev šolskega vprašanja je govoril prof. Vesenjāk. V jasnih in odločnih besedah je razvil šolski program katoličanov in reklamiral pravico odločevanja starišev pri vzgoji svojih otrok.

Dr. Janko Šimrak je razpravljāl o nalogah katolikov v reševanju socialnih vprašanj. Vsi sloji se morajo vzajemno podpirati med seboj po načelih krščanstva.

„O mladinski organizaciji“ je govoril urednik Smodej. Mladinsko vprašanje je za nas sveto vprašanje. Čigar bo mladina, tega bo bodočnost. Za nas organizacija ni cilj, ampak sredstvo, da vzgojimo krščanske značaje.

Rajhenburški gospod župnik Tratnik je prebral soglasno sprejete resolucije. S posvetitvijo presv. Srcu Jazusovemu se je končāl veličastni shod Posavčanov.

IX. Sv. Križ nad Dravogradom.

Na praznik Marijinega rojstva se je zaključila lepa vrsta katoliških shodov na Štajerskem. Pri sv. Križu nad Dravogradom se je vršil 8. septembra t. l. zaključni katoliški shod. Preko 10.000 obmejnih Slovencev se je udeležilo te sijajne manifestacije katoliške zvestobe. Pridigoval je vseučilišni profesor dr. Rožman, sv. mašo je opravil mil. dravograjski prošt Voibenk Serajnik.

Zborovanje je otvoril dr. Cukala. Kot prvi je govoril poslanec dr. Hohnjec „o položaju katoliške cerkve v naši državi“. Zahteval je popolno svobodo za katoliško cerkev. Isti govornik je razpravljāl o šolskem vprašanju. Slovenski katoliški stariši si ne bodo nikdar dali vzeti svojih narodnih pravic do šole in vzgoje.

Urednik Kremžar iz Ljubljane je govoril o pomenu časopisja. Slabi časniki in slabe knjige so vir krivic, ki se delajo Cerkvi in ljudstvu. Na delo za krščansko časopisje!

O katoliških organizacijah je govoril vseučilišni prof. dr. Slavič. Bolj kot kedaj je treba zbiranja dobromislečnih ljudi v katoliških organizacijah, tako v verskih kakor obče izobraževalnih in strokovnih.

Predsednik poslanec Pušenjak je poudarjal krščanski značaj šole. Nikakor ne smemo dopustiti, da bi se razkristjanila šola in zaslužila Cerkev.

V hiši božji so bile nato slovesne večernice, pri katerih so udeleženci sebe in ves naš narod posvetili presv. Srcu Jezusovemu.

Tako je bil završen prekrasno uspeli katoliški shod pri Sv. Križu. Ž njim je bila na sijajen način završena vrsta letošnjih katoliških shodov. Bile so to prireditve največjega pomena, ki bodo gotovo prinesle najboljše sadove.

Somišljenikom!

Katoliško dijaštvo se obrača na vse naše somišljenike, da pripomorejo z živili k ustanovitvi lastne dijaške kuhinje.

Ker je skupna akademska menza vsled ukinitve državne podpore prenehala in bo tako naše dijaštvo v veliki večini moralo pustiti študije, ako se temu ne odpore, zato se je ustanovilo „Dijaško podporno društvo“ pod pokroviteljstvom prevzvišenega gospoda škofa A. B. Jegliča in gosp. dr. Korošca. Glavni namen tega društva je nuditi revnim katol. visokošolcem ceno hrano, kar pa bo mogoče le s podporo cele katoliške javnosti.

Obračamo se zato na naše ljudstvo, posebno na **Dekliške zveze**, da nam pripomorejo bodisi z denarnimi prispevki, kakor tudi z živili. Odbor je priredil po celi Sloveniji nabiranje v živilih in Vas prosimo, da prevzimate v Vašem okraju to nabiranje pri naših somišljenikih. Množino nabranih živil, prosimo, da nam javite na naslov: Dijaško podporno društvo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5. Vreče bodo vse vrnjene nazaj takoj. — Dobrodošla so živila vsake vrste. Za takojšnjo odpremo živil bo preskrbel odbor.

Dijaško podporno društvo v Ljubljani:

Dr. A. B. Jeglič, škof,

Dr. A. Korošec,

časno predsedstvo.

Listnico uredništva

na katero naši mladi pisatelji in pesniki tako željno čakajo, je naš nesrečni stavec kar kratkomalo odrezal, češ: Stran je pri koncu! Ne gre več! Potožil nas pa je, da bo v prihodnji številke črke tako postavil, da bo „Listnica uredništva“ dobila več prostora nego danes.

„NAŠ DOM“ izhaja mesečno. Naročnina znaša do konca letošnjega leta 24 K. Posamezna številka stane 4 K. Odgovorni urednik; Marko Krajnc. Upravišтво: Celje, hotel Beli vol. Tiska tiskarna A. Rodè v Celju. Rokopise je treba poslati do 10. vsacega meseca uredništvu „Našega Doma“, Celje, hotel Beli vol.